

NDENDAANDI L'ISLAM MORITANI

teddinde - naaword- bandiragal

Jaagorgal kalfinaangal ngalu

BIDJE 'BIB'BE LEYDI NGAM HITAANDE 2026

hooreejo leydi ndii Mohamed ould cheikh El Ghazouani

Faggudu tiidndu e duumotoondu : Faandaare ndee ko mahde faggudu buubndu e feewnude ngalu e yellitde gede peewnugol ko wayi no ndema, awo e gollorde nokkuuje, tawa ina teenjini duumagol e nokkuuji (levier II porogaraam hooreejo leydi ndii) .

Gardiido jaagorde leydi ndii **El Moctar jaaye**

Ina jeyaa e peeje mawde de laamu nguu miiiji wadde ngam ustude faggudu nduu e hirjinde njulaagu : waylude kuulal jowitiingal e njulaagu, kuulal jowitiingal e njulaagu laamu, sariya jowitiido e jukkondiral hakkunde laamu e njulaagu, kuulal Fiscal , peewnitgol leydi, semmbinde sariya e ñaawoore kisaal wonande gollotoobe faggudu, kam e peewnugol njubbudi bankeeji.

Jaagorgal ngalu

CODIORO MOUSSA N'GUENORE

Gila e hitaande yawtunde ndee, laamu nguu ina jokki e yettude winndannde wiyeteende « Bidsee biileydaagu », ina wallita e saaktude humpitooji bidsee e yimbe bee, rewruude e peeje hoybinde bidsee laamu. Bidsee biileydaagu 2025 ina addana en waawde firtude kabaruuji bidsee sintetik e demngal kebtinaangal e yimbe fof, ngam bamtude Bidsee Dowla oo e yimbe bee, tawa ina newna faamde dum e yellitde kebgol mum.

Kono e fawaade e kuulal jabgol limtaangal e sariya n° 2018-039 ñalnde 9 oktoobar 2018 jowitiingal e sariya kuubtodindo jowitiido e sariyaaji kaalis (LOLF). Oodoo sariya ina rewi jokkondiral hakkunde gollotoobe laamu e nder gedde njubbudi kaalis laamu. Ko dum woni Doosgal kaalis.

LOLF ina hollita kuule jowitiide e peewnugol, huutoraade e yellitde bidje laamu e hiisaaji laamu. Deedoo kuule ina poti hormeede e nder laamuuji kuubtodindi, e nder laamuuji sariyaaji e nder laamuuji ñaawoore. LOLF ina siftina no yimbe fof be hormaaki deen kuule poti ñaaweede.

Edition didmere bidsee biileydaagu, jowitiinde e hitaande bidsee 2025, ina hollita miiijooji jowitiidi e bidsee oo, tawa ina teentina heen miiijooji faggudu makro, jowitiidi e bidsee oo kam e golle laamu nguu.

Nastirde

E nder darnde mum ngam beydude laabal e laamu moyyu, leydi men ina hollita bidje bibbe leydi 2026.

Ndee winndannde wadira ko ngam faamninde haa laabal e rabbida :

- No laamu nguu peewnirta huutoraade ngalu laamu nguu,
- Hol to ngalu bidjee oo ummorii,
- E hol no deen doole peccirtee e fannuuji kummudi nder ngenndi he.

Faandaare ndee ko bamtude bidbe leydi ndii e golle renndo, tawa ina addana be waawde faamde no cubagol bidjee ngol yahrata e haajuuji mabbe teentudi dii.

Bidje 2026 ina jeyaa e peeje njubbudi jamaanu : ko tuugiide e porogaraam e golle. Dum firti ko jooni, njaru ina jokkondiri e paandaale keertiide e njeñtudi fotndi, ngam beydude kattande golle renndo.

E ndee hitaande jawdi laamu ngu yubbiniirtee ko e 108 ebbaande 24 dokkal, dum hollirta ko faandaare e hakkilantaangal mawngal fayde e ngenndi ndii ko wayno :

- Semmbinde nuundal renndo,
- Wallitde beydagol faggudu,
- E moyyinde golle laamu, haa teenti noon e janje, cellal, e gollorde.

E nder ndeedoo Bidje bidbe leydi, eden daminii wafde humpitooji kaalis ina beydoo yaajde, ina addana mo woni kala waawde faamde kuule laamu, e hirjinde bibbe leydi ngam beydaade tawtoreede jeewte renndo.

Sabu biyleydi humpitiido ko kañum woni darnde tiidnde e mahngo leydi burndi nuundude, tiidndi, laabtundi.

Miiijooji teskindi wonande bibbe leydi

1 – Hol ko woni Bidje Dowla ?

Bidje leydi ko winndannde hollitoore no leydi ndi foti dañde e huutoraade kaalis mum e nder hitaande.

Ina hollita do ngalu nguu ummorii (taye, njobdeele, ballal ekn) e hol no ngu huurtortee ngam wallitde sarwisaaji e ebbaade baawde battinde e nguurndam bibbe leydi to bannge todfagol : dufe, opitaaluuji, laabi, kisal renndo ekn.

2 – Hol to jawdi Dowla ummorii ? (Njobdi naatndii)

Njobdeele dowla dii buri arde ko e :

- Jawdi : ko wayi no jawdi ndariindi, jawdi beydaandi (TVA), e jawdi doosde.
- Ngalu ummoraade e jawdi tago : haa teenji noon e sekteeruui njulaagu e liddi.
- Ballal caggal leydi : ballal ngalu ummoraade e gollodiibe bamtaare.

Ngalu goddo : ko wayi no ngalu kebaado e jawdi laamu e njobdeele. Kabaaru hoybi-naango : Kala 100 ouguiya mo laamu nguu yobi, won heen ummorii ko e njobdi, won heen ummorii ko e njeeyguuji njulaagu, won heen ummorii ko e ballal caggal leydi.

3 – Hol no ngalu bidje huutortee ? (Njalu njaltungu)

Jawdi laamu ina feccii :

- Ngalu njaltungu gollordu : ngam yobde njobdeele, dogginde golle laamu, e rokkude golle potde wadeede.
- Ngalu njaltungu gollordu : ngam wallitde ebbaade mawde ko wayi no mahngo dufe, opitaaluuji, e laabi.
- Sarwiis ñamaale : yobde ñamaale e riibaaji mum en.

2026 Ko adii fof : beydude njobdi njaltundi e nder janje, cellal, e gollorde, tawa ina beyda yellitaare njobdi laamu.

4 – Hol ko woni gede kese bidje 2026 ?

- Jabde bidje tuugiido e porogaraam e nokku bidsee gaadanteejo.
- Kaalis ina sardi e hebde njeñtudi fotndi.
- Semmbinde laabal e tawtoreede bibbe leydi e faamde e yuurnitaade njaruujii laamu.

5 – Hol ko wadi oodoo bidje ina jokki e maa, a biileydi ?

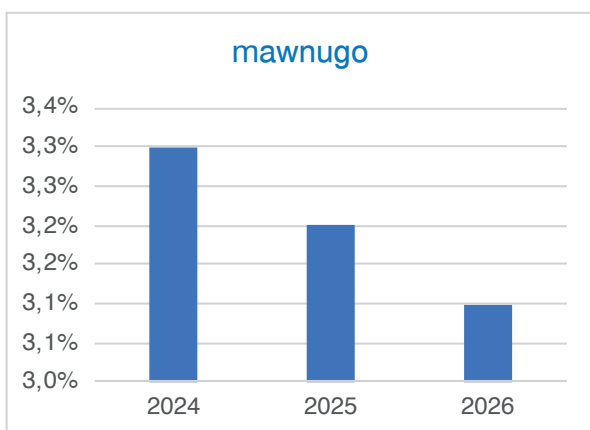
- Sabu ina hollita no ballal maa njobdi huutortee.
- Ina wallita on yeewtaade golle ebbaade badde on.
- Ina addana on huutoraade hakke mon yeewtaade e tawtoreede jeewte renndo.

Ko faati e faggudu kuubtodinngu

1 – Faggudu winndere

- Faggudu winndere ndee ina wondi e cadeele teentude sabu protectionnisme e peccitagol njulaagu.
- Ko fayti e ustaare njobdeele, deeyre ina heddii e njakkude.
- Teskagol beydagol winndere ndee : ina foti timmineede tuugnaade e doosde kebaade.

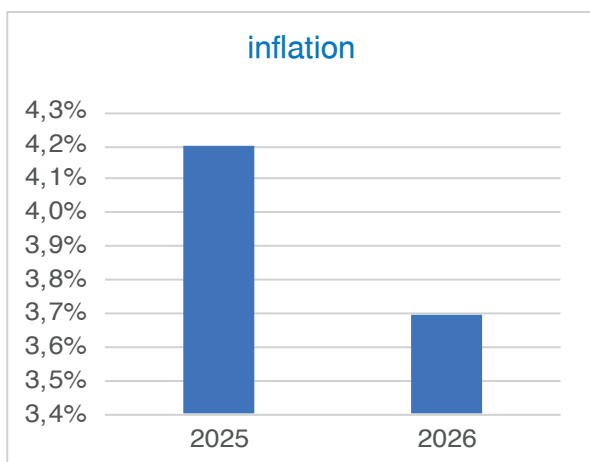
- Mawnugol Adunaaru

Hittande	mawnugo
2024	3,3%
2025	3,2%
2026	3,1%

Faggudu yahrundu yeeso ina heba beydagol teskinngol (~1,5%), faggudu yellitooru ina bura 4%.

- Inflation mondiale

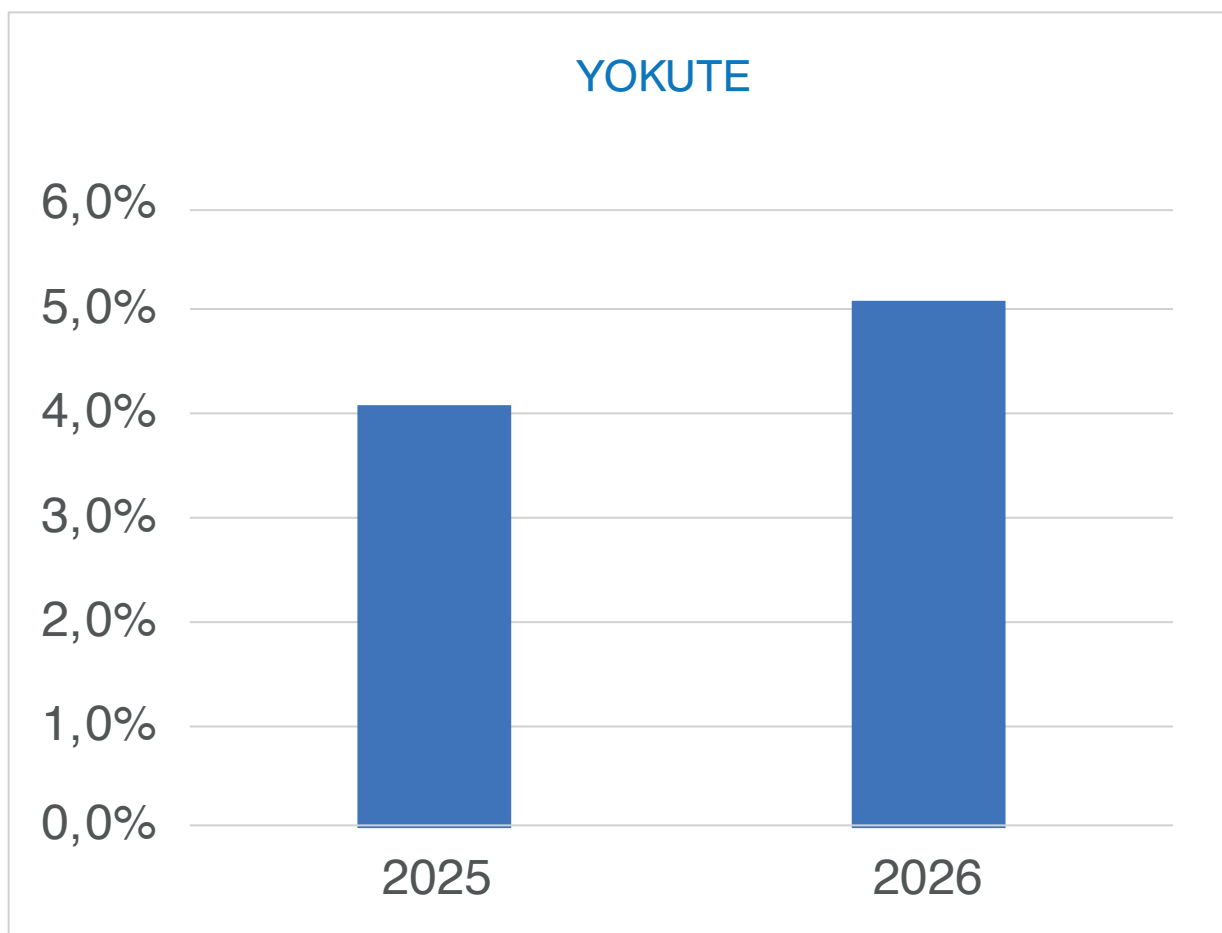

Hittande	inflation
2025	4,2%
2026	3,7%

Neldal feewde e bibbe leydi : Taariindi winndereeri ina jogii batte to bannge cogguuli, njulaagu, e fartaŋŋeeji njulaagu, kono beydagol seeda-seeda ina jokki.

2- Faggudu ngenndi

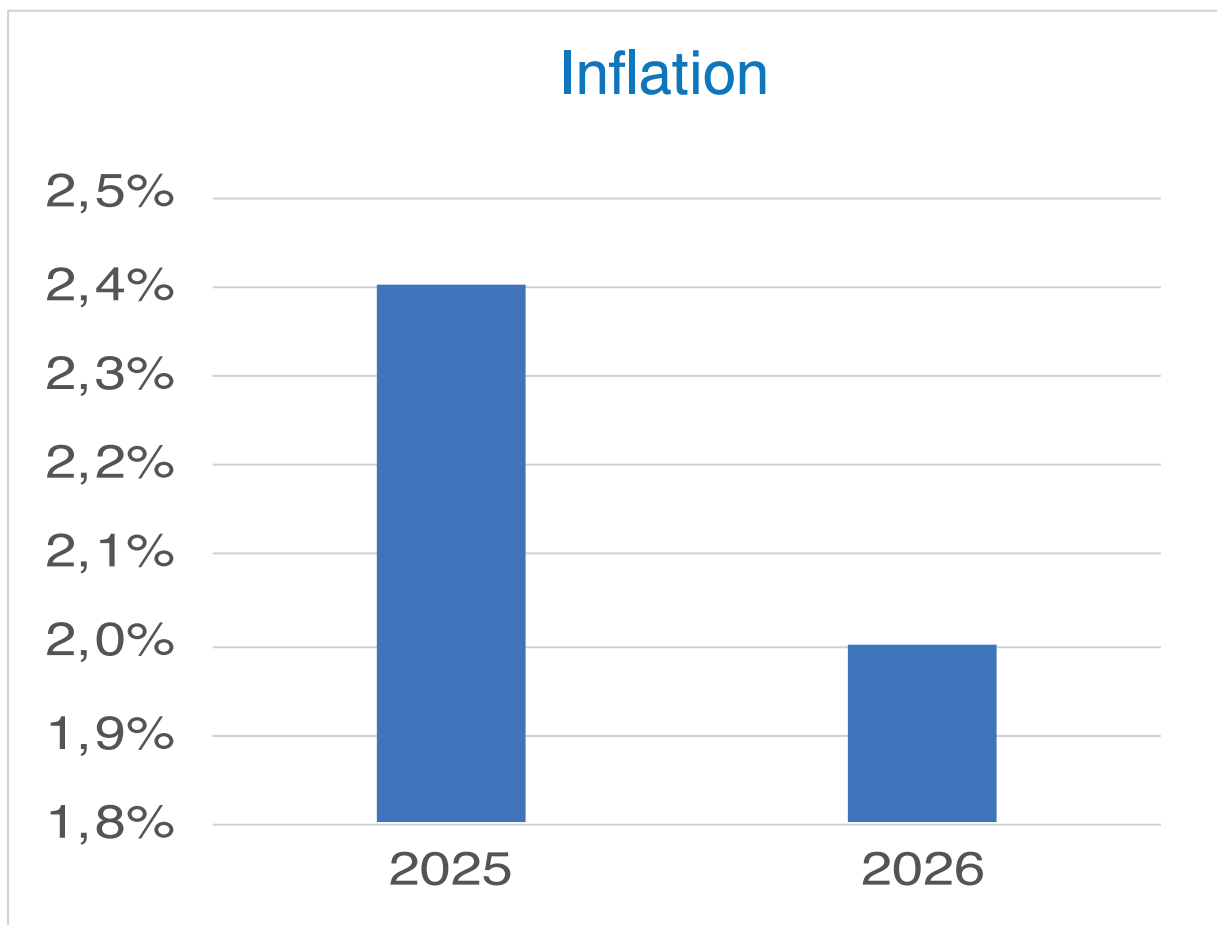
- Beydagol faggudu teskinngol :

Hittande	mawnugo
2025	4,1%
2026	5,1%

- Hakindo beydagol e nder daawal 2025–2029 :
- Ina yettoo 5 %, dum woni tolno moyyo e duubi yawtudi dum sabu ustaare peewnugol kanje e njamndi.
- Sektoraaji badooji beydagol :
- Demal, njulaagu, yah-ngartaa, golle de ngonaa yellitaare
- Fuddoode peewnugol gaas e beydagol peewnugol e Sosiyetee ngenndiijo njulaagu e miniraaji ko e hitaande 2027.

- Inflation nder leydi :

Hittande	mawnugo
2025	2,4%
2026	2,0%

- Nde ustii ko 2,4% e lewru Yarkomaa, nde ustii 1,2% e lewru Ut 2025.
- Teskagol darnde les 2% e darorde hitaande ndee.

- Njobdi feewde e biɓbe leydi : Coodguuli ina ngondi e caɗeele, beydagol ina yaawi seeda seeda, dum noon ina beyda golle, ina beyda mbaawka soodde.

Bidje laamu

1 – Ngalu : Hol to kaalis laamu ummorii ?

Hakke ngalu nguu e hitaande 2026 ina tolnoo e 128,8 miliyaar ugiyya, zum woni beydagol 10,1 % e hitaande 2025. Tayre les ndee ina hollita keewal ngalu nguu e hitaande 2026 e tolno mbayliigu nguu so yerondiraama e hitaande 2025 :

Wawru	Njobdi (e miliyaaruuji MRU)	Njaajeendi waylo-waylo	Teskagol
taksiiji	85.14	11.70%	Yaajnaade njubbudi njobdi e dijital njubbudi ndii
Njobdeele dowla (jawdi, yeeyirde, njobdi)	32	27,40%	Moyyinde njubbudi jawdi e sarwisaaji
Njobdi liddi e njulaagu	15,60	22,88%	Sektoraaji liddi puddiima golle, peewnugol gaas fuddiima.
Dokke e ballal	7,72	-12,27%	Ustugol fawaade e kaalis yaajdo

Nulal feewde e bibbe leydi : Dowla ina beydoo tuugnaade e doole mum, dum noon ina semmbina ndimaagu yettugol kuule ngenndiije.

2 – Njaru : Hol no kaalis oo huutortee ?

Hakindo njaru nguu ina tolnoo e 132,2 miliyaar ugiyya, zum wonnoo ko 10,9 % e yontere yawtunde nde, zum wonnoo ko 10,9 % e 2025, zum wonnoo ko teskaade e vursugol ngol. Tayre les ndee hollitii keewal njaru e hitaande 2026 e tolno mbayliigu so renndinaama e hitaande 2025 :

Ngeesa	Njobdi (e miliyaaruuji MRU)	Njaajeendi waylo-waylo	Teskagol
Njalu njaltungu jooni (njubbudu)	61	8,63%	Konngol njobdi golle
Njalu njaltungu njulaagu	62,1	15,92%	Jaqde kapitaal 62,1 15,92 % Yaaqde evvooje vamtare
Riba ñamaale	5,07	27,58%	Njubbudu ñamaale laamu e dow ballal

Njobdi feewde e biɓbe leydi : Naatgol e nder gollorde e sarwisaaji ko kañum woni sabaabu burdo teenjude e beydagol e sosde golle. Ebbaade yellitaare mawde de

rokkata Ebbaade mawde badd'e batte to banng'e nguurndam biibbe leydi :

Sektoraaji	Kugal	Kaalis e miliyaaruuji MRU
Sarwisaaji baddi faayiida	Huubtodinnde hebde sarwisaaji nokkuuj	7,11
Yellitaare Kapital	Yellitaare wuro Nuwasoto (faasuuj d'idi)	2,21
Laana ndiwoowa	Yaajde laylaytol hibriid + resooji kesi	2,16
Reende renndo	Porogaraam Takafoul	1,39
Jaangirde	Porogaraam "Cheyla" + defte janngirde	1,38
Yar	Porogaraam "Cheyla" + defte janngirde	1,1
Kugal	Kaalis ngenndiijo gollal	0,55
Laabi	Ko furi ebbooje 14 e nder wilayaaji ceertuɗi	4,42
Ndiyam e laabal	Ebbooje to Kiffa e Nuwaaksot	2,62
Ndemri	Ballal wonande sukaabe janngoobe	0,3
Suudu	Kaalis ballal kodki janngi- noowo kodki.	0,6

Neldal feewde e biibbe leydi : Dee ebbooje ina timmina alkule porogaraam hoo-reejo leydi "My Ambition for the Nation" to banng'e cellal, jande, golle, e njuubbu-di.

1 – Njobdi daminaandi :

Beydagol doole coodguuli

Kugal	Teskagol hitaande 2026	Pattern e yeewndo
Njobdi lewru kala	Relatively stable e beydagol seeda ina waawi	E nder 5,1 % e vamtare faggudu nde, golle e fartaŋjeeji ngalu maa beydo e nder sekteeruui di ngonaa yellitaare (njulaagu, yah-ngartaa, sarwisaaji). Porogaraamuui ko wayi no "Fonds National de l'Emploi" (550 miliyoŋ MRU) ina teentini sosde golle.
ballal e nder mbaydi	Beydagol daminaangol e kalite sarwiis	Ballal e nder kaalis Yellitaare e mbaadi golle Dum wonaa beydagol ngalu, kono ko beydagol ngalu keewngu e nder cellal (1,4 miliyaar MRU ngam kabirde safaara) e janŋe (porogaraam "Cheyla" e miliyaaruui 1 MRU e baylugol defte janngirde e 100 miliyoŋ MRU) ina beyda "potential expontie future" e.

Ciimtol : Alaa beydagol toowngol e nafoore kaalis wonande biɓɓe leydi, kono beydagol coodguuli gede nguura e njulaagu e nder jawdi aadee ina foti addande be beydaade hebde ngalu e nder yontaaji

2 – Njaruui peewnaadi (Batte jillondirde)

a. gooto. Njaru ina waawi ustaade walla dartaade :

Kugal	Teskagol hitaande 2026	Pattern e yeewndo
Faktirgal kuuraa	Deental walla moyyitingol golle	Ebbaande yaajnude jolŋgooji hibriid (1,55 miliyaar MRU) e laabi jolŋgooji to fudnaange-rewo (536 miliyoŋ MRU) ina njogii faandaare beydude jolŋgo e deeyre, dum noon ustude njobdeele jolŋgooji keertiidi e ustude njobdeele jolŋgooji e nder galleeji.
Njeeygu yah-ngartaa e yah-ngartaa	Ustaare ina waawi wadeede e yontaaji hakkundeeji.	Ebbaade mawɗe jokkondire laabi (laabi Tidjikja-Kiffa e 994 miliyoŋ, jokkondire Triangle of Hope e 500 miliyoŋ, e moyyitingol laabi ngenndiiji e 300 miliyoŋ) maa ustu waktuuji yah-ngartaa, njaru petron, e njobdi toppitagol otooji.
Njeeygu ndiyam e laabal	Beydagol sarwiis	Ebbaade jolŋgo ndiyam (Kiffa : 750 miliyoŋ, Nuwaksot : 306 miliyoŋ) e ebbaade labbingol (600 miliyoŋ wonande Nuwaasoot) maa beydu nguurndam, usta fawaade e jolde ndiyam cadtude.
Inflation kuubtod-into	Deental e tobbe lesde (< 2%)	Inflation générale Darnde e to senngooji tokoosi (< 2%) Ustaare inflation to senngo aduna e to senngo leydi ina firta wonde doole soodgol ngol ustataako, kadi cogguuli marseeji zi ina keddii e darnde mum en.

b. Jarribooji ina mbaawi wonde e dow ɲakkere dow :

Kugal	Teskagol hitaande 2026	Pattern e yeewndo
Jawdi e njobdi	Beydagol ina waawi wadeede	Faandaare veydude njovdi njovdi ndii e 11,70 % (85,1 miliyaar e 76,2 miliyaar) ina hollira yaajde tovo ngo e vursugol mooftugol ngol. Wonande bidbe leydi, dum ina waawi firtude : • beydagol njobdeele e njobdi walla e njulaagu tokoosi ; • beydude tiidtingol njobdeele taariindi (114%, haa yettii 2,76 miliyaar MRU).
Coodguuli petron e semmbe	Ina waawi wonde ɲakkeende darnde	Coodguuli petron e semmbe : ɲakkeende deeyre potnde wadeede. Beydagol ngalu ummoraade e njobdi petron (gila e 580 haa 780 miliyon MRU) ina waawi wadeede e soodoobe e nder cogguuli cakkitiidi dii, so wonaa tawa ballal ina rokka. Fudfoode peewnugol
Coodgu nguurn-dam e nder gure mawde	Beydagol sarwiis	Beydagol coggu ina daminaa e won e sekteeruui. Porogaraam emergency kuubtidindo ngam yellitaare Nouakchott (1,1 miliyaar MRU) e moyyitingol gollorde ina waawi addande renndo ngoo beydaade heewde e cogguuli won e sarwisaaji, sabu moyyitingol nokkuuji wuro ngoo e beydagol dabbaande.

Yeewndo sakkitiingo e wasiyaaji kuubtodindi wonande bibbe leydi

Yeewndo sakkitiingo ebbaande bidje 2026 : moyyere

- Gede moyye : deeyre coggu, beydagol golle laamu (cella, janje, njubbudi laabi), beydagol golle.
- Riisuuji e cadeele : beydagol coodguuli gede nguura, beydagol coggu nguura e won e nokkuuji yellitooji.

Wasiyaaji kuubtodindi wonande bibbe leydi e hitaande 2026

1. Dooftagol njobdi : Yubbin kaayitaaji maa kaalis e laabal ngam dadndude penaale, e nder ngonka semmbinde e dijital njubbudi njobdi.
2. Huutoraade sarwisaaji laamu : Naftoraade moyyitingol opitaaluuji laamu e dunde ngam ustude njobdi maa e nder sekteer keeriido.
3. Yiylaade njobdi kodki : So tawii ko a jom suudu e nder nokkuuji yellitaare wuro, yeewto-daa beydagol njobdi potndi wadeede e njubbudi bidsee maa no haan-irta nii.
4. Peewnugol juutngol : Naftoraade inflation dartiinde ngam yellitde peeje juutde ngam dañde ngalu e peewnugol, haa teeni noon e nder sekteeruuji yellitooji ko wayi no gaas.
5. Booygol bidsee : Jogaade won e buubri e nder bidsee maa lewru kala ngam waawde huutoraade kala waylo-waylo weeyo ngo coggu walla politik

Ragare

Bidje 2026 ina lelni tuugnorgal beydagol faggudu burngol huubtodinde. Nafore firo deen peeje mawde laamu e bamtaare teskinnde e nder nguurndam, fawii ko e bamtaare golle mayye e laabal njubbundi moyyiiri.

Ko dum wadi, bidbe leydi ndii ina buri hannde waawde faamde deen politikaaji, e huutoraade jikkuuji mum en faggudu, e huutoraade fartaŋŋeeji di ngaldoo bidje sosi dii, e peewnugol cadeele de ngal waawi addude.

Balance bidje

Hakke ballal jawdi e njaruuji 2026 ina sosaa ko nii (MRU)

TAKKI	LFR 2025	PLF 2026	Ngaska
Tolno ngalu bidsee laamu (ina heen kaalis njakkere)	119 117 990 000,00	132 180 121 713,72	13 062 131 713,72
Hakke ngalu bidsee laamu (ina heen kaalis njakkudo)	116 955 416 226,00	128 792 575 100,74	11 837 158 874,74
Tolno ngalu bidsee kuuftodindo oo	111 545 416 226,00	124 792 575 100,74	13 247 158 874,74
Njobdi njobdi	76 200 000 000,00	85 142 524 058,36	8 942 524 058,36
Njobdi ndi wonaa njobdi	25 149 774 500,00	29 430 000 000,00	4 280 225 500,00
Resetaaji lidfi	7 810 000 000,00	10 000 000 000,00	2 190 000 000,00
Njobdeele miniraagal	4 885 774 500,00	5 600 000 000,00	714 225 500,00
EPA ina renndini e njobdi mum	7 674 000 000,00	7 230 000 000,00	- 444 000 000,00
Njobdeele ceertude (Njaru ñamaale, njobdeele petronj, njobdeele geec e ko nanndi heen)	4 780 000 000,00	6 600 000 000,00	1 820 000 000,00
Kebe kapitaal	1 395 641 726,00	2 500 000 000,00	1 104 358 274,00
Dokke	8 800 000 000,00	7 720 051 042,38	-1 079 948 957,62
Ebbooje	7 270 000 000,00	6 280 051 042,38	- 989 948 957,62
Ballal bidsee	1 530 000 000,00	1 440 000 000,00	- 90 000 000,00
Njobdi ummoraade e konte keertiide	5 410 000 000,00	4 000 000 000,00	- 1 410 000 000,00
(-,+) Ko ñuri heewde/ko njakki	-2 162 573 774,00	-3 387 546 612,98	-1 224 972 838,98
Ngalu kuuftodinngu e Bidsee Dowl (ñeneen)	119 117 990 000,00	132 180 121 713,72	13 062 131 713,72

njaru bidsee kuubtodindo	113 707 990 000,00	128 180 121 713,72	14 472 131 713,72
Njaru jooni	56 153 000 000,00	61 000 000 000,00	4 847 000 000,00
Njobdi e njobdi	28 630 000 000,00	31 500 000 000,00	2 870 000 000,00
Marsandiis e sarwisaaji	11 023 000 000,00	12 500 000 000,00	1 477 000 000,00
Jaltugol jooni	14 000 000 000,00	14 000 000 000,00	-
Ribaaji e ñamaale laamu	3 980 820 000,00	5 078 600 000,00	1 097 780 000,00
Yaasiiji ,	2 746 870 000,00	3 778 600 000,00	1 031 730 000,00
Ko woni nder	1 233 950 000,00	1 300 000 000,00	66 050 000,00
Resooji keewdi	2 500 000 000,00	3 000 000 000,00	500 000 000,00
Njaru kabirde	53 574 170 000,00	62 101 521 713,72	8 527 351 713,72
Investissementuuji dñ ngalu mum en ummorii ko e jolngooji yaajdi	10 053 000 000,00	11 767 648 356,16	1 714 648 356,16
Investissements de kaalis leydi ndii	43 521 170 000,00	50 333 873 357,56	6 812 703 357,56
Njaru konte keertiide	5 410 000 000,00	4 000 000 000,00	- 1 410 000 000,00